

--	--	--	--

KOD UCZNIĄ

**ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ROK SZKOLNY 2013/2014**

ETAP WOJEWÓDZKI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 23 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy, sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
6. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
7. Nie używaj korektora.

Pracuj samodzielnie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 50

POWODZENIA!

Wypełnia komisja konkursowa

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Liczba punktów													
Liczba punktów po weryfikacji													
Nr zadania	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Razem		
Liczba punktów													
Liczba punktów po weryfikacji													

Zatwierdzam

1. Obejrzyj ilustrację, a następnie odpowiedz na pytania.

(2 punkty)

Źródło: www.wikipedia.org

a) Co przedstawia przedmiot na ilustracji?

.....

b) Do czego służył ten przedmiot?

.....

.....

2. Zakreśl właściwą definicję do podanych pojęć.

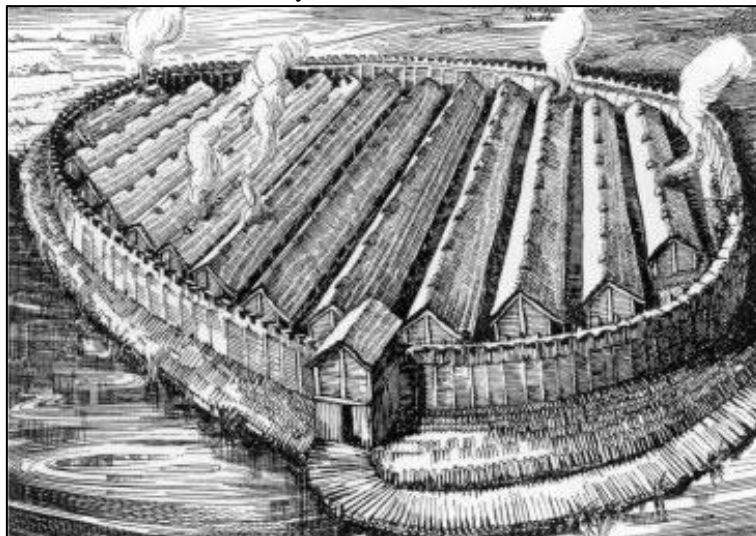
(2 punkty)

Pojęcie		Definicja	
a)	Chronologia to	I	następstwo, kolejność dat, okresów, wydarzeń w czasie; nauka o mierzeniu i ustalaniu czasu.
		II	prahistoria, prehistoria; nauka badająca dzieje ludzkości na podstawie śladów materialnych.
b)	Era to	I	okres stu lat.
		II	okres czasu zapoczątkowany ważnym wydarzeniem.

3. Zapoznaj się z grafiką i przyporządkuj właściwe wyrazy do luk w tekście, wpisując je w wyznaczone miejsca. (2 punkty)

Źródło ilustracji: <http://kanondzielsztuki.blogspot.com/2013/03/prehistoria.html>

Źródło tekstu: *Encyklopedia szkolna WSiP. Historia*, wyd. 4 zm. i rozsz., Warszawa 2004, s. 79.

- a. .... to wieś na Pojezierzu Gnieźnieńskim, na której terenie odkryto
- b. .... . Osiedle zajmowało półwysep o powierzchni 2 ha, do którego od lądu prowadziła droga-pomost.

- a. I. Biskupice. II. Biskupin. III. Biskupstwo.
- b. I. gród. II. miasto. III. zamek.

4. Przyporządkuj po trzy pojęcia do określonego kręgu cywilizacyjnego, wpisując je do odpowiednich rubryk. Uwaga! Jedno z nich jest zbędne. (3 punkty)

Arka Przymierza; hieroglify; kodeks Hammurabiego; mumia;
papiirus; pismo klinowe; Stary Testament; Ściana Płaczu; Wielki
Mur; zikkurat

Mezopotamia	Egipt	Izrael

5. Uzupełnij luki w tekście korzystając z zaproponowanych wyrazów. (3 punkty)

Encyklopedia szkolna WSiP. Historia, wyd. 4 zm. i rozsz., Warszawa 2004, s. 1012.

W 490 r. p.n.e. pod wodzą Artafernesa i Datysa Persowie wylądowali w Attyce. W bitwie pod
a. ..... Ateńczycy odnieśli zwycięstwo. W 480 r. p.n.e. perskim siłom lądowym
stawił czoło przed wąwozem **b.** ..... król Sparty **c.** .....,
lecz został pokonany.

a.	I. Maratonem	II. Olimpem	III. Spartą
b.	I. Artemizjon	II. Salamina	III. Termopile
c.	I. Leonidas	II. Miltiades	III. Perykles

6. Zapoznaj się z biogramem oraz tekstem źródłowym i odpowiedz na pytania. (3 punkty)

Neron, ur. 37, zm. 68, cesarz rzymski od 54 r. Tron zawdzięczał matce. Prześladował senatorów, których wielu skazał na śmierć i konfiskatę majątków. Neronowi przypisywano odpowiedzialność za pożar Rzymu w 64 r. Zainicjował prześladowanie chrześcijan. Uznany przez Senat za wroga ojczyzny, popełnił samobójstwo. *Encyklopedia szkolna WSiP. Historia, wyd. 4 zm. i rozsz., Warszawa 2004, s. 542.*

„[...] nie ustępowała hańbiąca pogłoska i nadal wierzono, że pożar był nakazany. Aby ją więc usunąć podstawił Neron winowajców i dotknął najbardziej wyszukanymi kaźniami tych, których gmin chrześcijanami nazywał. Schwytano więc naprzód tych, którzy tę wiarę publicznie wyznawali, potem na podstawie ich zeznań ogromne mnóstwo innych, i udowodniono im nie tyle zbrodnię podpalenia, ile nienawiść ku rodzajowi ludzkiemu. A śmierci ich przydano to urągowisko, że okryci skórami dzikich zwierząt ginęli rozszarpywani przez psy albo przybici do krzyży, gdy zabrakło dnia, palili się służąc za nocne pochodnie”.

Źródła i materiały do nauczania historii, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 46.

a) Napisz, którzy chrześcijanie byli prześladowani w pierwszej kolejności.

.....

b) W jaki sposób zadawano śmierć wyznawcom Chrystusa?

.....

.....

.....

c) Dlaczego Neron rozpoczął prześladowania chrześcijan?

.....

.....

.....

.....

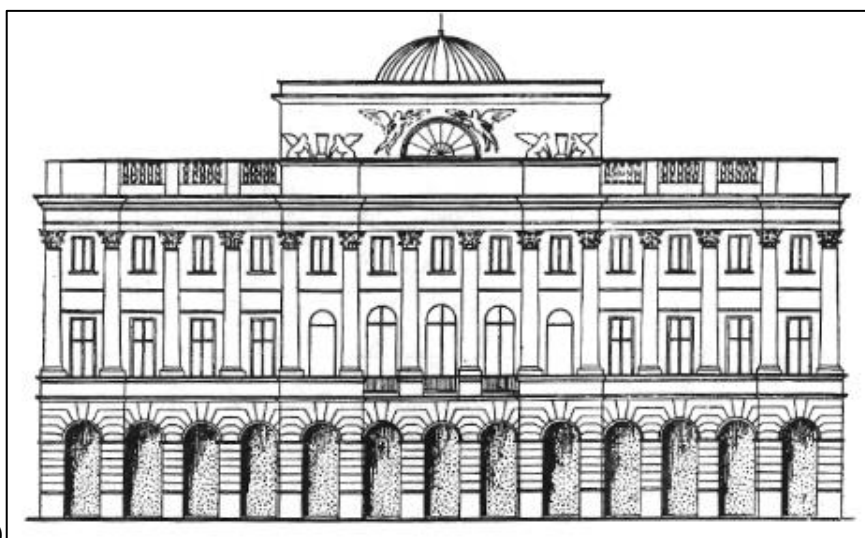
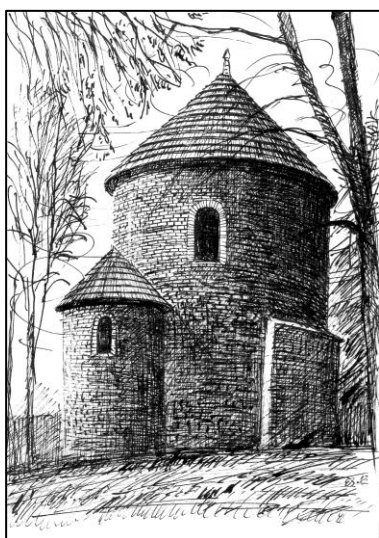
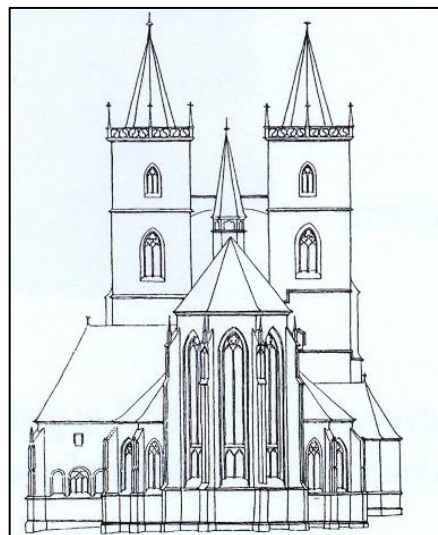
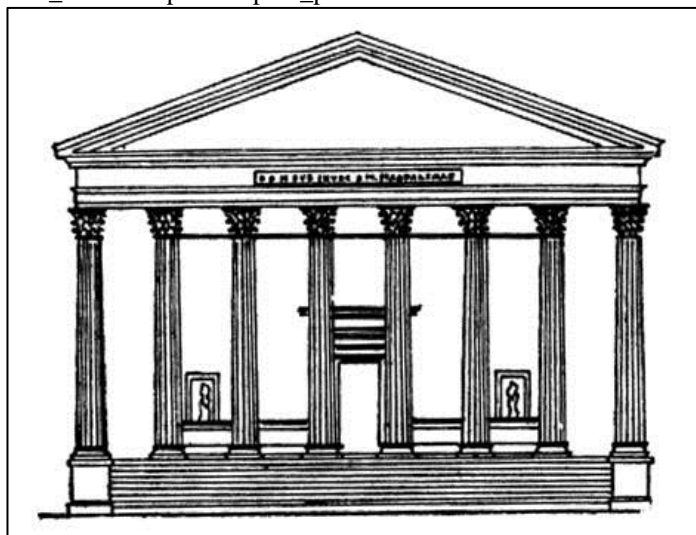
7. Przyporządkuj pojęcia dotyczące starożytnej Grecji i Rzymu, wpisując je do właściwych komórek w tabeli. (2 punkty)

Akropol; demokracja; dyktator; legion; olimpiada; Panteon; polis; republika

Grecja	Rzym

8. Spośród ilustracji oznaczonych cyframi rzymskimi zakreśl odpowiedź wskazującą dwie budowle w głównych stylach architektonicznych występujących w średniowieczu. (1 punkt)

Źródła ilustracji: http://www.bryk.pl/s/C5%82owniki/s/C5%82ownik_historyczny/88147-klasycyzm_z_%C5%82ac_classicus_wzorowy_pierwszoroz%C4%99dny.html; <http://www.klodzko.jezuici.pl/historia.html>; http://historia_sztuki3.republika.pl/w_polsce.html.

- a) I i II;
- b) II i III;
- c) III i IV;
- d) I i III.

9. Zaznacz właściwe odpowiedzi.

(2 punkty)

a) Świętą księgą wyznawców islamu jest:

- I. Koran;
- II. Talmud;
- III. Księga Umarłych;
- IV. Księga Wed.

b) Świątynia, w której modlą się muzułmanie, to:

- I. hidżra;
- II. kalif;
- III. meczet;
- IV. ramadan.

10. Spośród poniższych wydarzeń oznaczonych cyframi I-IV wybierz, stawiając krzyżyk, wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie.

(2 punkty)

a	wydarzenie chronologicznie pierwsze	I	II	III	IV
b	wydarzenie chronologicznie ostatnie	I	II	III	IV

- I. Bitwa pod Cedynią.
- II. Chrzest Polski.
- III. Koronacja Bolesława Chrobrego.
- IV. Zjazd w Gnieźnie.

11. Obok definicji wpisz właściwe nazwy średniowiecznych stanów społecznych.

(4 punkty)

Źródło definicji: *Encyklopedia szkolna WSiP. Historia*, wyd. 4 zm. i rozsz., Warszawa 2004, s. 144, 804; Encyklopedia multimedialna PWN 2.0. Historia.

Pojęcie		Definicja
a)		w średniowiecznej Europie uprzywilejowana warstwa społeczna; ciężkozbrojni walczący konno.
b)		ogół osób związanych z wykonywaniem kultu Bożego (funkcja sakralna) i posiadających odpowiednie święcenia.
c)		ludność prowadząca określony styl życia, odmienny od wiejskiego i arystokratycznego, podlegająca prawu miejskiemu.
d)		ogół ludności trudniącej się uprawą roli i hodowlą zwierząt.

12. Przedstawionym postaciom przyporządkuj właściwe ilustracje, wpisując ich rzymskie numery w komórkach tabeli. (2 punkty)

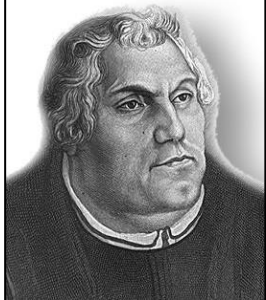
Źródła ilustracji: <http://www.gutenberg.czyz.org/grafika/08/g0801801.gif> ;

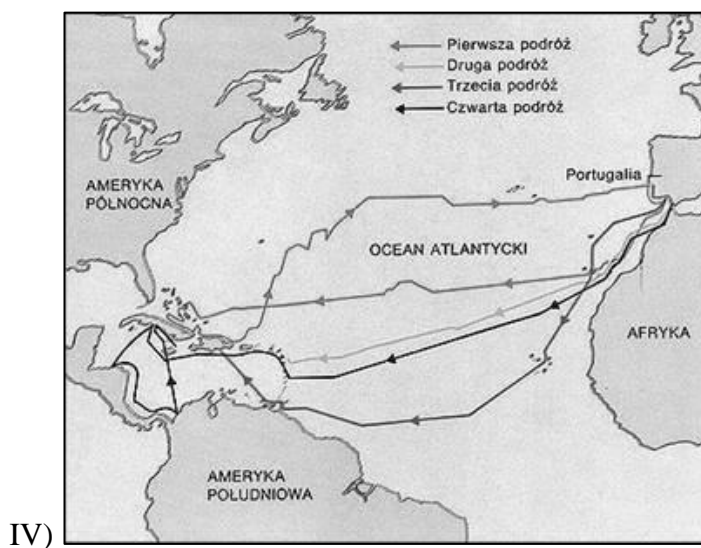
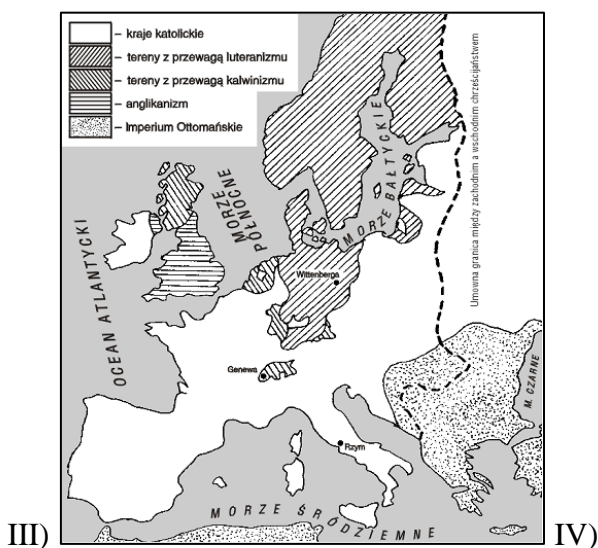
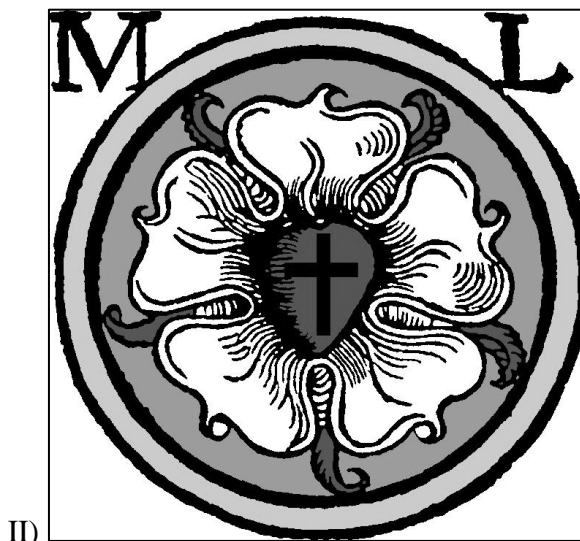
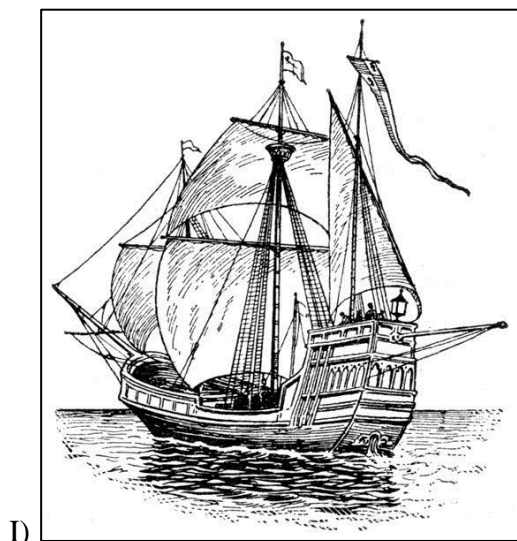
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/77/Martin_Luther-black_and_white-left.jpg ;

<http://images38.fotosik.pl/453/f1e1cd751c438a99.jpg> ; <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4c/LutherRose.jpg> ;

http://www.bryk.pl/s%C5%82owniki/s%C5%82ownik_historyczny/88491-reformacja.html ;

http://www.gimnazjumprabuty.pl/publikacje/odkrycia_geograficzne_pliki/slide0014_image035.jpg .

			
a) Krzysztof Kolumb		b) Marcin Luter	

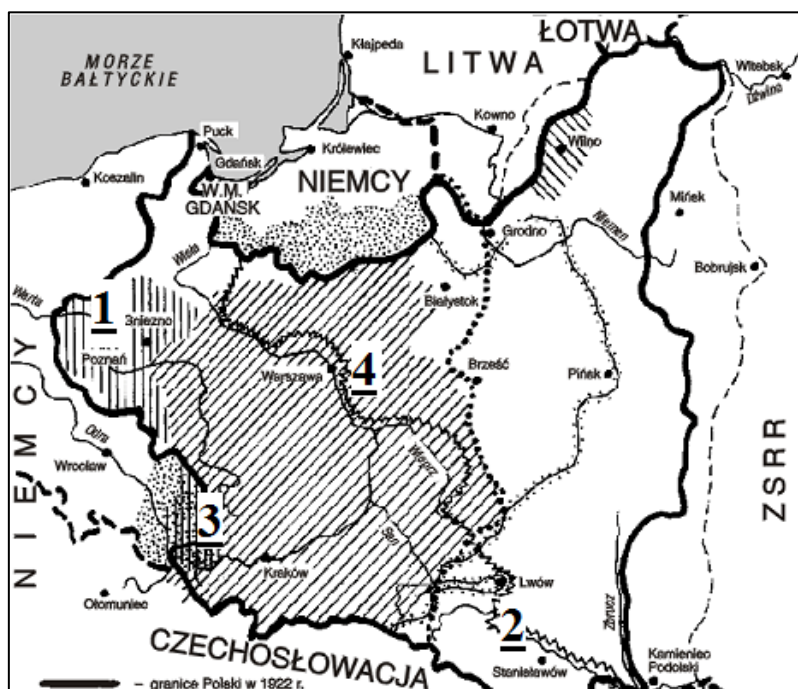
13. Napisz imię i nazwisko osoby, o której mowa poniżej.

(1 punkt)

W Rzeczypospolitej był uczestnikiem konfederacji barskiej (1768-1772). W Ameryce Północnej walczył o niepodległość Stanów Zjednoczonych Ameryki, gdzie zginął podczas walk (1779).

14. Uzupełnij tabelkę, przyporządkowując do numerów zaznaczonych na mapie odpowiednie wydarzenia z datami.

(4 punkty)

Wydarzenia
cud nad Wisłą; powstania śląskie; powstanie wielkopolskie; walki z Ukraińcami

Daty
1918-1919; 1918-1919; 1919-1920-1921; 1920

Nr na mapie	wydarzenie	Daty
1		
2		
3		
4		

15. Obejrzyj postać ukazaną na poniższym zdjęciu i zakreśl właściwe odpowiedzi.

(2 punkty)

Źródło: www.welt.de

a) Ilustracja przedstawia:

- I) Adolfa Hitlera;
- II) Benito Mussoliniego;
- III) Józefa Stalina.

b) Państwo, w którym ta osoba była dyktatorem to:

- I) Niemcy;
- II) Włochy;
- III) Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

16. Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

(3 punkty)

Źródło: *Źródła i materiały do nauczania historii*, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 269-271.

Likwidacji elementu przywódczego w okupowanej Polsce postanowiły władze hitlerowskie dokonywać dwoma sposobami: przez natychmiastowe uśmiercanie oraz zsyłanie do obozów koncentracyjnych. Realizację pierwszego sposobu powierzyły one tak zwanym grupom operacyjnym SS (Einsatzgruppen SS), utworzonym [...] przez Himmlera w dniach od 3 do 16 września 1939 r. Wkroczyły one do Polski tuż za zajmującym ją Wehrmachtem. [...] Likwidację elementu przywódczego przeprowadzono z żelazną konsekwencją na podstawie dwóch sporządzonych poprzednio list, [które] obejmowały nazwiska około 80 tys. osób, w tym działaczy politycznych różnych orientacji, powstańców śląskich i wielkopolskich, aktywnych działaczy organizacji społecznych, niektórych twórców, dużej liczby nauczycieli, księży katolickich i urzędników państwowych, wybitniejszych przedstawicieli życia gospodarczego [...].

a) Przedstawiciele jakiego narodu mordowali Polaków.

.....

b) W czasie jakiego konfliktu doszło do opisywanych w źródle sytuacji.

.....

c) Wypisz trzy grupy Polaków spośród tych, którzy byli najbardziej narażeni na likwidację.

.....
.....
.....

17. Spośród wymienionych poniżej podkreśl nazwiska prezydentów Polski międzywojennej (II Rzeczpospolitej). **(1 punkt)**

Roman Dmowski;   Ryszard Kaczorowski;   Ignacy Mościcki;
 Gabriel Narutowicz;   Józef Piłsudski;   Stanisław Wojciechowski

18. Połącz nazwy z ich definicjami, wpisując w miejsce kropek odpowiednie numery. **(4 punkty)**

Źródło: *Encyklopedia szkolna WSiP. Historia*, wyd. 4 zm. i rozsz., Warszawa 2004, s. 247, 572, 846, 857.

- a) getto   ...
- b) okrągły stół   ...
- c) socjalizm   ...
- d) stan wojenny   ...

I) wydzielona część miasta (ulica, dzielnica), zamieszкана przez odrębną społeczność narodową lub religijną; w czasie II wojny światowej Niemcy tworzyli w polskich miastach getta przeznaczone dla Żydów lub Polaków pochodzenia żydowskiego;

II) ideologia i system poglądów kształtujący się w XIX w., podkreślający konieczność dążenia do stworzenia nowego porządku społecznego opartego na zasadzie równości między ludźmi; [również ustrój w Polsce po II wojnie pod rządami komunistów];

III) [okres w dziejach PRL obejmujący lata 1981-83] wprowadzony w nocy 12/13 XII 1981 przez władze polityczne PRL. Formalnie o [jego] wprowadzeniu zdecydowała Rada Państwa na wniosek Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego;

IV) negocjacje prowadzone w Polsce od 6 II do 5 IV 1989 między przedstawicielami władz państwowych a opozycją polityczną związaną z Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”.

19. Przyporządkuj miejsca z datami walk w czasie II wojny światowej do właściwych kolumn w tabeli. Uwaga! Jedno wydarzenie jest zbędne.

(2 punkty)

Narvik 1940; Lenino 1943; Monte Cassino 1944; Normandia 1944; Kołobrzeg 1945; Okinawa 1945; Berlin 1945

Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie	Wojsko Polskie u boku ZSRR

20. Podkreśl właściwą odpowiedź.

(1 punkt)

Do grona osób zasiadających w Wielkiej Trójce należeli:

- a) Józef Stalin – Franklin Delano Roosevelt – Winston Churchill
- b) Franklin Delano Roosevelt – Władysław Sikorski – Józef Stalin
- c) Winston Churchill – Józef Stalin – Władysław Anders

21. Uporządkuj chronologicznie wydarzenia z powojennej historii Polski, począwszy od najwcześniejszego przy literce a), wpisując cyfry rzymskie.

(1 punkt)

- a) - .....
- b) - .....
- c) - .....
- d) - .....
- e) - .....

- I) czerwcowe strajki w Radomiu i Ursusie
- II) czerwcowy protest robotników w Poznaniu
- III) grudniowe wystąpienia na Wybrzeżu
- IV) marcowe demonstracje studentów
- V) sierpniowe porozumienie robotników z rządzącymi

22. Poniżej przedstawiono flagi dwóch organizacji międzynarodowych, do których Polska przystąpiła po 1989 r. Wybierz z tabeli właściwy skrót nazwy określający nazwę organizacji, przyporządkuj go do flagi i rozwiń go.

(2 punkty)

Źródło: www.wikipedia.org

NATO; ONZ; UE

- a) Flaga I - .....
(skrót) ..... (rozwińcie skrót)
- b) Flaga II - .....
(skrót) ..... (rozwińcie skrót)

23. Poniżej przedstawiono ilustracje przedstawiające polskich prezydentów po 1989 r. wybranych w wyborach powszechnych. U szereguj ich chronologicznie od pierwszego sprawującego ten urząd przy literce a), wpisując cyfry rzymskie.

(1 punkt)

Źródło: www.wikipedia.org ; www.prezydent.pl ;

I)

II)

III)

IV)

a) - .....

b) - .....

c) - .....

d) - .....